

แบบรายงานผลการพัฒนาความรู้ของข้าราชการ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๒
รอบการประเมินที่ ๒/๒๕๖๗ ตั้งแต่วันที่ ๑ มิ.ย. ๒๕๖๗ - ๓๐ ก.ย. ๒๕๖๗
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ชื่อ-นามสกุล.....นางสุวรรณี วิไลวรรณ.....ตำแหน่ง.....เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน.....
กลุ่ม/ฝ่าย.....สถานีพัฒนาที่ดินตราด.....
หัวข้อการพัฒนา.....วัยใส ฉลาดรู้เน็ต.....
สถานที่.....เรียน online.....วันที่.....๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๗.....
วิทยากร/ผู้ให้ความรู้.....สำนักงาน ก.พ.....
หน่วยงานที่จัดอบรม.....สำนักงาน ก.พ.....
วัตถุประสงค์

๑.เพื่อสื่อสารกับทุกกลุ่มทุกวัยอย่างเข้าใจง่ายโดยเฉพาะกลุ่มเยาวชน พร้อมยกระดับความคิดสร้างสรรค์ทางดิจิทัล

๒.เพิ่มความรู้และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเครื่องมือดิจิทัลต่างๆ และอินเทอร์เน็ตอย่างมั่นคงปลอดภัย

๓.เพื่อสามารถเป็นแบบอย่างต่อสังคมได้ซึ่งจะช่วยลดปัญหาความเสี่ยงจากการใช้อินเทอร์เน็ตและการตกเป็นเหยื่อในโลกออนไลน์

สรุปสาระสำคัญ

ฉลาดรู้เน็ต ตัวจริงต้องรู้เมื่อพูดถึงความฉลาด หลายคนคงจะต้องนึกถึงการวัด IQ และ EQ ที่เป็นการฉลาดด้านเชาวน์ปัญญาและด้านอารมณ์ แต่มาถึงยุคนี้ที่ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตไม่หยุดนิ่ง เราเลือกจะสื่อสารกันผ่านอินเทอร์เน็ตมากขึ้น จนเกิดสังคมใหม่บนสื่อออนไลน์

ความฉลาดทางดิจิทัล

DQ เป็นผลจากศึกษาและพัฒนาของหน่วยงานที่มีชื่อเรียกว่า DQ Institute เกิดจากความร่วมมือกันของภาครัฐและเอกชนทั่วโลกประสานงานร่วมกับ World Economic Forum ที่ส่งเสริมให้เด็ก ๆ ทั่วโลกมีความรู้และทักษะในการใช้ชีวิต บนโลกออนไลน์อย่างปลอดภัย แต่ไม่ใช่แค่เด็ก ๆ เท่านั้นที่ควรเป็น “ผู้ฉลาดรู้เน็ต” แต่รวมไปถึง คุณปู่ คุณย่า และทุกคนที่ใช้งานอินเทอร์เน็ต

พลเมืองดิจิทัล ที่ดี เป็นยังไง

พลเมืองดิจิทัล ต้องเข้าใจและวางตัวให้เหมาะสมในการเป็นสมาชิกสังคมออนไลน์ ซึ่งมีทักษะง่าย ๆ ๘ ข้อที่ควรทำตาม ดังนี้

๑. ทักษะในการเป็นตัวของตัวเองที่ดี (Digital Citizen Identity) ใช้สื่อดิจิทัลสร้างภาพลักษณ์ในโลกออนไลน์ของตนเองในแง่บวกทั้งความคิด ความรู้สึก มีวิจารณญาณในการรับส่งข่าวสารและแสดงความคิดเห็นมีความเห็นอกเห็นใจผู้ร่วมใช้งานในสังคมออนไลน์ และรับผิดชอบ รู้กฎหมายและจริยธรรมในโลกออนไลน์ เช่น การละเมิดลิขสิทธิ์ การกระทำความผิด หรือการใช้อำนาจที่สร้างความเกลียดชังผู้อื่นทางสื่อออนไลน์
๒. ทักษะในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (Cybersecurity Management) ป้องกันการขโมยข้อมูล ไปสวมรอยทำธุรกรรมออนไลน์ รักษา ป้องกันความเสียหายของข้อมูล ระบบ และอุปกรณ์

๓. ทักษะการคิดวิเคราะห์ มีวิจารณญาณที่ดี (Critical Thinking) สามารถวิเคราะห์แยกแยะระหว่างข้อมูลที่ถูกต้องและข้อมูลที่ผิด รู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยีดิจิทัล สามารถวิเคราะห์และประเมิน ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายได้ เข้าใจรูปแบบการหลอกลวงต่าง ๆ ในโลกไซเบอร์ เช่น ข่าวปลอม เว็บปลอม ภาพตัดต่อ
๔. ทักษะในการรักษาข้อมูลส่วนตัว (Privacy Management) รู้จักปกป้องข้อมูลความเป็นส่วนตัวในโลกออนไลน์ รู้เท่าทันภัยคุกคามทางอินเทอร์เน็ต เช่น มัลแวร์ ไวรัสคอมพิวเตอร์ และกลลวงทางไซเบอร์ที่ขโมยข้อมูลไปใช้ในทางที่เสียหาย
๕. ทักษะในการจัดสรรเวลาหน้าจอ (Screen Time Management) บริหารเวลาที่ใช้อุปกรณ์ยุคดิจิทัล ควบคุมเพื่อให้เกิดสมดุลระหว่างโลกออนไลน์ และโลกภายนอก ตระหนักถึงอันตรายจากการใช้เวลาหน้าจอมากเกินไป การทำงานหลายอย่างในเวลาเดียวกัน และผลเสียของการเสพติดสื่อดิจิทัล
๖. ทักษะในการบริหารจัดการข้อมูลของผู้ใช้งาน มีการทิ้งไว้บนโลกออนไลน์ (Digital Footprints) สามารถเข้าใจธรรมชาติของการใช้ชีวิตในโลกดิจิทัลว่าจะหลงเหลือ ร่องรอยข้อมูลทิ้งไว้เสมอ เข้าใจผลลัพธ์ที่อาจเกิดขึ้น เพื่อการดูแลสิ่งเหล่านี้อย่างรับผิดชอบ
๗. ทักษะในการรับมือกับการระรานทางไซเบอร์ (Cyberbullying Management) ปิดกั้นผู้ที่ระราน และไม่ตอบโต้ด้วยวิธีเดียวกัน ขอความช่วยเหลือผู้ปกครอง ครู หรือผู้เชี่ยวชาญ รวมทั้งแจ้งต่อผู้ดูแลระบบ แชร์แจ้งและกล้าเผชิญกับสิ่งที่เกิดขึ้นไปแล้ว
๘. ทักษะการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม (Digital Empathy) มีความเห็นอกเห็นใจ และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นบนโลกออนไลน์

เพราะโลกกว้าง อินเทอร์เน็ตจึงสำคัญ

ฉันทอเดอ์กำเนดขึ้นครั้งแรกในประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อ พ.ศ.๒๕๑๒ เพื่อให้มีระบบการสื่อสารที่ไม่ถูกทำลายหรือตัดขาดแม้มีสงคราม ซึ่งประสบความสำเร็จ และได้รับความนิยมในหมู่หน่วยงานทหาร องค์กร รัฐบาล และสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เป็นอย่างมากใน พ.ศ. ๒๕๒๓ จึงนำมาใช้ในเชิงพาณิชย์ มีการทำธุรกิจบนอินเทอร์เน็ต บริษัท ห้างร้านต่างๆ ก็เข้าร่วมระบบอินเทอร์เน็ตมากขึ้น จนมาถึงประเทศไทยใน พ.ศ. ๒๕๓๐

Internet (อินเทอร์เน็ต) เป็นอย่างไร?

อินเทอร์เน็ตเป็นการเชื่อมโยงอุปกรณ์คอมพิวเตอร์เข้าด้วยกันเป็นเครือข่ายขนาดใหญ่ ผู้ใช้สามารถท่องเว็บไซต์ ดูวิดีโอ เล่นโซเชียลเน็ตเวิร์ก แชนด์ วิดีโอคอล ได้อย่างสะดวก การเชื่อมต่อก็มีทั้งแบบใช้สายและแบบไร้สาย ซึ่งคอมพิวเตอร์เหล่านั้นต้องมีอุปกรณ์รับส่งสัญญาณที่สามารถรับส่งข้อมูลที่ต้องการผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ หากจะให้อธิบายอย่างเข้าใจง่าย มันคือเครือข่ายขนาดใหญ่ที่มีผู้ใช้งานอยู่ทั่วโลก เราอาจจะจินตนาการว่ามันเป็นเหมือนใยแมงมุมขนาดใหญ่ที่มีใยเชื่อมโยงครอบคลุมถึงกันทั้งหมด ไม่ว่าใครจะอยู่ที่ไหน มุมใด ในโลกก็สามารถติดต่อกันได้

จากที่เราเคยพูดคุยผ่านโทรศัพท์ใช้แค่เสียง มาวันนี้เราสามารถพูดคุยกันแบบเห็นหน้า รู้จักผู้คนได้ทั่วโลกผ่านเครือข่ายไร้สายด้วยอุปกรณ์ที่ทันสมัย แทบไม่น่าเชื่อเลยว่าในยุคที่มีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงอย่างทุกวันนี้ จะทำให้ชีวิตของหลายๆ คนเปลี่ยนไปโดยสิ้นเชิง ทั้งในเรื่องของชีวิตประจำวันและการทำงาน เรียกได้ว่าตั้งแต่ตื่นนอนไปจนถึงเลิกงานกลับบ้าน ก็ล้วนแต่ได้ประโยชน์จากการใช้งานอินเทอร์เน็ตตลอดเวลา ยิ่งเมื่อมีอุปกรณ์ทันสมัยรายล้อมอยู่รอบตัวด้วยแล้ว ก็ยิ่งทำให้การเชื่อมต่อเข้าโลกแห่งอินเทอร์เน็ตง่ายขึ้นอีกมาก

ข้อเสนอแนะในการป้องกันและรับมือ Cyberbullying

๑. อย่าแชร์บัญชี Social Media กับบุคคลอื่น แม้กระทั่งเพื่อนหรือพี่น้องในครอบครัวก็ตาม เนื่องจากอาจถูกนำไปใช้กลั่นแกล้งได้
๒. อย่าส่งรูปถ่ายส่วนตัว ล้อแหลมหรือไปเปลือย ให้บุคคลอื่นเพราะมีโอกาสที่จะถูกนำรูปมาแบล็กเมลในภายหลังได้
๓. ระวังการเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวในโลกออนไลน์การ “คิดก่อนโพสต์” โดยไม่โพสต์ข้อมูลส่วนบุคคล เช่น เลขบัตรประชาชนเอกสารสำคัญ ภาพถ่ายที่มีข้อมูลส่วนตัว รวมถึงตั้งค่าขอระบบเพื่อจำกัดรายชื่อหรือคนที่สามารถเห็นโพสต์ของเราได้ เพราะข้อมูลเหล่านี้อาจถูกผู้ไม่หวังดีนำไปใช้ในการแฮกรหัสผ่าน สวมรอยหรือขโมยภาพไปติดต่อกลั่นแกล้ง

Code สำคัญ ลด CYBERBULLYING

Stop หยุดการตอบโต้ เมื่อถูกระรานหรือคุกคามทางออนไลน์ รวมทั้งการบล็อกผู้ระรานไปเลย
ไม่ให้กลับมาระรานเราได้อีก

Tell บอกพ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอความช่วยเหลือ

Del หรือ Delete ลบข้อความกลั่นแกล้ง หรือแจ้งให้ผู้ดูแลระบบลบโพสต์นั้นออก

Strongๆเข้มแข็ง ไม่ใส่ใจให้คุณค่ากับการระรานนั้น และใช้เป็นแรงผลักดันให้เราดีขึ้น

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ Cyberbullying

Cyberbullying คือ การระรานในรูปแบบการคำทอ กล่าวหา ใช้ถ้อยคำเสียดสีต่อผู้อื่น โดยใช้เครื่องมือสื่อสาร เช่น โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์ ฯลฯ เชื่อมต่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ ไม่ว่าจะเป็นเฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ อินสตาแกรม แชตหรือเว็บไซต์ต่าง ๆ เป็นเครื่องมือในการระรานรังแกกัน โดยเป็นการเฉพาะเจาะจงบุคคลเป้าหมาย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการรังแกที่ต่อเนื่อง ไม่ใช่แค่ครั้งเดียวจบ ซึ่งสามารถแตกประเด็นออกไปได้ ๖ รูปแบบ ดังนี้

๑. ทำให้้อบาย สร้างความเสียหายต่อผู้ถูกระราน

โดยส่วนมากจะเป็นการระรานเพื่อสร้างความอับอายและความเสียหายต่อบุคคลอื่น ไม่ว่าจะเป็นการโพสต์คำทอ พุดจาใส่เสียด ให้อาย ผ่านช่องทางสารสนเทศ หรือโพสต์อย่างโจ่งแจ้งที่หน้าโซเชียลมีเดียของผู้ถูกระราน เช่น แชตเฟซบุ๊กหรือไลน์มาต่อว่า ใช้ถ้อยคำในทางลบ โดยก่อกวนโคลย เรื่องที่ไม่เป็นความจริงให้เกิดกระแสพุดต่อ ๆ กันไป

๒. แวดด้วยคลิปลิปนอาจารย์ หรือคลิปที่เหยื่อถูกรุมทำร้าย รุมแกล้ง ที่มีการนำไปโพสต์บนโซเชียลมีเดีย ก่อให้เกิดความอับอาย เสื่อมเสียต่อเหยื่อ จากคอมเมนต์เสีย ๆ หาย ๆ

๓. การแอบอ้างตัวตนของผู้อื่นโดยเฉพาะกรณีเปิดเผยรหัสผ่านของโซเชียลให้ผู้อื่นรู้ ยกตัวอย่างเช่น ให้เพื่อนสมัครเฟซบุ๊กหรือไลน์ให้ เคสนี้ก็อาจโดนระรานด้วยการถูกสวมรอยใช้เฟซบุ๊ก โพสต์ข้อความหยาบคาย ให้อายบุคคลอื่น โพสต์รูปโป๊ คลิปวิดีโอลามก หรือสร้างความเสียหายในรูปแบบต่าง ๆ

๔. การแบล็กเมลการนำความลับหรือภาพลับของเพื่อนมาเปิดเผยผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ มีการแชร์ต่อกันไปอย่างกว้างขวาง หรือการใส่ร้ายป้ายสี เช่น ตัดต่อรูปภาพ นำเกลียด ๆ หรือการแอบถ่ายภาพหลุดที่น่าขำมาโพสต์ประจาน และแสดงความคิดเห็นอย่างสนุกสนานเกินเลย บางครั้งก็ยังเป็นการคุกคามทางเพศ ถ่ายภาพ ไปเปลือย หรือใช้เป็นเครื่องมือต่อรองเรียกรับผลประโยชน์หรือค่าไถ่อีกด้วย

๕. การหลอกลวงมีทั้งการหลอกลวงให้หลงเชื่อ ให้ออกมานัดเจอเพื่อทำมิดีมิร้าย หรือการหลอกลวงให้ผู้เสียหายโอนเงินไปให้ด้วยวิธีการต่าง ๆ

๖. การสร้างกลุ่มในโซเชียลเพื่อโจมตีโดยเฉพาะอย่างที่เรเห็นคนตั้งเพจแอนตี้ โจมตีบุคคลหนึ่งขึ้นมา มีการจับผิดทุกอิริยาบถ แล้วนำมาถกประเด็นให้เกิดความเสียหายต่อคนที่ตัวเองไม่ชอบ หรืออาจมีการโน้มน้าวให้คนอื่นรู้สึกรังเกียจ และกีดกันให้ออกจากกลุ่ม จากสังคมที่อยู่ บางครั้งเลยเถิดถึงขนาดไล่ให้เขาไปตาย หรืออยู่ให้ฆ่าตัวตาย

การกระทำแบบนี้สามารถเกิดขึ้นได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง เพราะในโลกออนไลน์นั้น ผู้ระรานรังแกไม่ได้เผชิญหน้ากับคู่กรณีจริง ๆ และในโลกออนไลน์ การกระจายข้อมูลข่าวสารนั้นแพร่กระจายไปได้เร็วมาก นั่นหมายความว่าอาจทำให้ฝ่ายที่ถูกรังแกอับอายขายหน้า หรือทนไม่ได้จนกลายเป็นปัญหาบานปลาย จนไปถึงขั้นเกิดเป็นคดีความ ฟ้องร้องกันอีกด้วย

ในปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการระรานทางออนไลน์โดยตรง ดังนั้นการฟ้องร้องดำเนินคดี จึงมีการนำบทกฎหมายที่มีอยู่มาปรับใช้ในบางลักษณะได้

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. ได้รับความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับทักษะการเป็นพลเมืองดิจิทัลที่ดีในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลต่าง ๆ และอินเทอร์เน็ตอย่างมั่นคงปลอดภัย

๒. สามารถนำความรู้ที่ได้จากบทเรียนมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องมีประสิทธิภาพ

(ลงนาม).....

(นางสุวรรณี วิไลวรรณ)

ตำแหน่ง เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

(ลงนาม).....

(นางสาวจรรจิรา เจริญทวีชัย)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินตราด